

## [Knud Kristensen.]

Jeg skal motivere vore Ændringsforslag, men først maa jeg maaske sige, at samtlige de Ændringsforslag, der er stillet, maaske med Undtagelse af Nr. 1, anser vi for Forbedringer i Forhold til Lovforslaget, og vi kan derfor stemme for dem, men vi mener ikke, at de er af den Betydning, at de ophæver Forringelsen i Forhold til den gældende Lov, og derfor maa vi stille nogle særlige Ændringsforslag, saaledes at disse Forringelser fjernes.

Om Ændringsforslag Nr. 1 skal jeg ikke udtale mig, før Ordføreren fra det paagældende Mindretal har motivet dem. Det første Ændringsforslag, Venstremindretallet har stillet, er Ændringsforslag Nr. 5, som gaar ud paa, at § 3 udgaar. Det er ikke noget Hovedpunkt for os. Vi tror ikke, at Paragraffen har nogen praktisk Betydning, men paa den anden Side har vi ikke meget imod den, og for ikke at faa Afstemninger over andre Ændringsforslag end dem, der har væsentlig Betydning, skal jeg tillade mig at trække dette Ændringsforslag tilbage.

**Første Næstformand (Vanggaard):** Ændringsforslag Nr. 5 er taget tilbage. Ønsker nogen at optage det? (Ophold). Da det ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.

**Knud Kristensen:** Det næste Ændringsforslag, vi har stillet, gaar ud paa, at § 4 udgaar. Denne Paragraf gaar jo ud paa, at Landbrugere, som faar Saneringslaan, ikke i Løbet af indtil 50 Aar kan paatage sig Pantegæld ud over den Gæld, vedkommende Landbruger har ved Saneringslaanets Optagelse, og denne Gæld kan jo godt ligge ikke saa forfærdelig meget over Ejendomsskyldværdien.

Vi mener, at en saadan Bestemmelse er uheldig. At optage Gæld er ikke altid forkert; det kan være en økonomisk god Foranstaltning, det kan være en Foranstaltning, som sætter vedkommende i højere Grad i Stand til at klare sig, at svare enhver sit og forblive ved Ejendommen. Det samme fremgaar da ogsaa af selve Flertallets og Ministerens Tilføjelse, idet der er undtaget visse Arter af Gældsstiftelse. Alle de Foranstaltninger, som foretages fra det offentlige Side, og hvorigennem man mener, at Pantet forbedres, er jo undtaget fra denne Bestemmelse; det er jo ikke blot dem, der er nævnt i Lovforslaget, men ogsaa andre.

I Gaar fik vi forelagt et Lovforslag her i Folketinget, som netop gik ud paa at forbedre Landbrugets Ejendomme ved Istand-

sættelse eller Opførelse af Ajlekummer og Møddingsteder. Det er ogsaa noget, som man ønsker at skyde ind, og som forøger Panteværdien og Gælden; om det kommer til Udtryk i selve Ejendomsskyldværdien, er ikke saa givet.

Det viser altsaa, at ogsaa fra Regeringens og Flertallets Side er man klar over, at der er visse Foranstaltninger — det kan ogsaa være Gældsstiftelse —, som tværtimod at være en Forringelse af den vedkommende Ejers Vilkaar kan betyde en meget betydelig Forbedring og, som jeg sagde før, netop kan være en Forudsætning for, at vedkommende kan klare sig i Tiden, der kommer. Selvfølgelig kan der ogsaa være andre Foranstaltninger, som ikke er nævnt her, som har den samme Virkning.

Hvis derimod en saadan Gældsstiftelse forhindres, kan det have den modsatte Virkning, og det kan endvidere have den Virkning, at disse Ejendomme ikke kan overgaa til en ny Ejer, til Ungdommen, uden at den skal være velhavende, og dette er i hvert Fald efter vor Opfattelse en stor Gene og en unødvendig Gene. Nu er det ganske vist bestemt, at Ministeren kan dispensere i særlige Tilfælde, men ogsaa kun i særlige Tilfælde. Dispensationsbeføjelsen er altsaa meget begrænset. Dertil kommer jo, at det er Ministeren, der bestemmer. Den vedkommende Ejer er paa den Maade med Hensyn til dette Spørgsmaal sat under Formynderskab. Det er Staten gennem Ministeren, der afgør, om disse Foranstaltninger, endda Foranstaltninger inden for ret snævre Grænser, er af økonomisk værdifuld Natur eller ikke. Nu har jeg forstaaet hele Loven saadan, at den tilsigtede en Hjælp til fornuftige og dygtige Landbrugere, som har faaet for meget Gæld, henset til de økonomiske Forhold, vi lever under, og derfor skulde lettes i Henseende til deres Gældsbyrder. Men Hensigten er jo ingenlunde at tage alle med, det er jo og maa, saa vidt jeg ved, være Hensigten, at det skal være fornuftige Folk, Folk, som har en vis Evne til selv at disponere og en vis Sandsynlighed for, naar de faar den Hjælp, at blive i Stand til at klare sig. Er det ufornuftige Folk, er det nogen, som ikke har Forstand paa økonomiske Dispositioner, ja, saa er saamænd al Hjælp haabløs, for saa kan de formentlig heller ikke disponere økonomisk fornuftigt paa andre Omraader, og saa er der ingen Mulighed for at holde saadanne Folk paa Ejendommene, og saa vilde det sikkert ogsaa være forkert at gøre det.

Det er altsaa de fornuftige og dygtige, som herigennem skulde hjælpes, og jeg